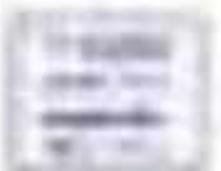

М

МИНБАРИ ХАДЖ

Барлық ғылдар. Аттың ғылыми жөннөшілік
және инновациялық мекемесі

МІНИСТЕРСТВО РЕЛІГІОННОЙ СФЕРЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Солгүз чашинест, ки бойд бо тайбын болпидә таңлап кердә шавад ва чүнин чашндо дар Тоҷикистон зиданд.

Аҳаммияти ва эътибори чашн ҳар қадар баланд бошад, шумори одамоне, ки ба он ҷалб керда мешаванд, ҳамон қадар зид мегардад. Ий чүнин маънидорад, ки он ба иди умуумиқалӣ ва байнаналмилаӣ табдил мебад.

Дар вайни замони иди шумо ҳам макоми ҷудии байнаналмилаиро пиритта истодадаст.

Ҳамон мо аз ҳориги дуру нааздик мебиним, ки чай гуна Тоҷикистон дар фазон сутъ обду шукуфон гашта истодадаст. Ихтисамии булурги Пешвони миллиро бо Кургуз Қабир ва Иомонги Сомонӣ баробар мегарданд.

Саяхт ўро дар рушду пешрафти қишивар номбар наминунаам, чунки дар ин бора ҳама медонанд. Маро дарёрии ин инсони булург магфтун карда - ӯ одомии дорон иродӣ ҳамон сивай хот, ки дар байни дигар роҳбарон на ҳамониҳо дидӣ мешавад.

Ман бори науқут аз Тоҷикистон дар рӯзими таҷииси чашни 25-умин солгарди Истиклолияти қишивар дидан қарда, бо доњишғен ва ҳрайти симбатонии Донишгоҳи давлатни омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ дар шаҳри Душанбе субҳат намудам.

Донишгоҳ, омӯзгорони миённатшӯст ва доимиҷӯни куннагӣ он Ҷарон мансабо писанди омаданд.

Маълум мегардад, ки тавоми ҳориги созандагӣ дар мамлакат танкор бо меҳнатигар як нафар - Сарвари давлат ба вуқӯъи мегарданд. Бисте Раҳбари қишивар ҳаджи ҳудро дӯст медорад, маддумаш наз ўро самимо на дуст қонанд додӣ.

ДАР БОРАИ ПЕШВО, ҲИЗБ ВА МАМЛАКАТ

Ман аз журналистону нахисандагони тоҷик барои муносабати бародаронашон мисбат ба ман ва ҳалти қадоҳо оғисогузорам. Оқир, ҳар як шахренизи ин ён қидовар, пеш аз ҳрама, ҳамонидан ҳалку қишивар худ мебошад. Мо мағнат, таъриҳ, фарҳонг ва дини мухттарон дарорам.

Дар Қазоқистон тоҷикони зидде истикрмат даранд; ва қадоҳо низ дар Тоҷикистони сермиллат зинҷадии ҳуҷбактона ба сар мебаранд.

Барои ҳар як мағнат незамати воҳси фазон осоишта мебошад. Ба тавори ҷониҳ, гуфта метавонам, ки ин бо шарофати Пешвони миллиро мухттарон Эмомӣ Рахмон аст, ки мо ўро актиром мекунам.

Ман тавассути дӯстони тоҷиконам аз комёбону музваффақияти он қишивари ачибу забоӣ, ки дар маркази Осиёи Марказӣ воҳе аст, воқиф ҳастам. Онер ҳаминча аз қишивар, таъриҳ ва фарҳонги худ бо интиҳор суконӣ меконанд.

Албетта, ҳидмати асосии Пешвони қишивар ва ҳуҷдур он аст, ки ба ҷониҳи шаҳрвандӣ дар қишивар хотима бахшандон.

Ҳибзи Ҳалиқи Демократии Тоҷикистон дар бунёдӣ

тоҷикони соҳибистонӣ боло ба масъалалари фарҳонӣ, иҷтимоӣ-иҷтисадӣ, гуманӣтарӣ, мальзомӣ ва дигар монили мутони таваҷҷӯхи зидд зоҳир мекунад.

Барои ҳамони ин давлат маблони қалон ҷудо менинҷояд. Шумори ҳолони мамлакат тадрīҷӣ мавғозӣ. Барномаҳои рӯзиҷо ҷонава, ки аз ҷониби Ҳибзи Ҳалиқи

Демократии Тоҷикистон таҳия мегардад, ба шаҳравандон имоноти мадҳадӣ, ки неру ва имоноти ҳудро самарандишистиода баранд.

Манониҳодори нафарон ҳастам, ки Пешвони миллиро бо Кургуз Қабир ва Иомонги Сомонӣ баробар мегарданд.

Ростӣ, дар он замони ҳадони зинҷадии маддум содатар буда, озодиву истиколоти ҳудро бо тиҷори ҳамон, наизов ва суми аслари туркувати ҳуд дифров меконанд.

Инрӯз, дар ақри пешрафти ишму техника ва технолоҷияни солӣ сарчамӣ ҳардани маддуми босавод ва дар баробарни ҳудратҳо бутурғи ҷаҳон қарор пириттаанд ҳори саҳлу осон нест. Ҳаминчун, яроқ қиблияти ҳифзи манғнатҳои маддум ва ҳудуди марғии ҳуд мисбат ба асрҳои пешин ҳале музҳилтар гаштааст. Танкор як ҳалқи бутург мегавонанд Пешвони булургро ба вуҷуд оваред ва танкор Пешвони булург метавонанд ҳалқи ҳудро бутург гардонанд.

Ман инро ба як ҷавони 33-сола ижроқса мекунам,

ки тавоми умраи яроқ дар пеш аст.

Алар “Муъннози Сингатур”и аз ҷондати иҷтисадӣ пешрафти ё “муъннози Малайзия” дар рӯйи Замин лайдо шуда тавонист, пас маддуми тоҷик низ ҳамин гуна имонотигарро донанд.

Маър ба шарофати сиёсат ва итолоҷоти иҷтисадии ўқиҷаҳо ба яке аз ҳудратҳои ҷонӣ табдил ёфт.

Мо, ҳамоқоянҳо, аз ни танкор ҳуҷадӣ шуда, музваффақияту комёбони бародарони тоҷикро дастпӯр меманамоем.

Сари яргӣ сарватмандтарини ҷаҳон табдил ёфт.

Енини Маҳатмир Муҳаммад - бунёдгузори мульчиҳам иҷтисадии Малайзия.

Ман ҷунун макомасом, ки мухттарон Эмомӣ Рахмон низ ҳадон мешавад ба монанди Ли Күн Ю ва Маҳатмир Муҳаммад аст.

Аз таъриҳи ҳуб мединем, ки ҳадори Осмён Марказӣ то ба даст севарданни истиколотият дар ҳанори абарқадати Шурҳӣ чӣ таъриҳандагӣ мегарданд. Ҷунун ободиҷуҷӯғон, ки имрӯз дар Тоҷикистон мебизим, дар гузашта нафуд.

Сарвати асосии мамлакат ва ҳазори асосии Ҳибзи Ҳалиқи Демократии Тоҷикистон ҳалҳо ხомистелод ва миқнатдӯстии тоҷик аст.

Даъалоти нази мустақил, ки ҳамагӣ 33 сол ҳадобистони тоҷикро таҳдид мекунад.

Ман инро ба як ҷавони 33-сола ижроқса мекунам, ки тавоми ӯмраи яроқ дар пеш аст.

Алар “Муъннози Сингатур”и аз ҷондати иҷтисадӣ пешрафти ё “муъннози Малайзия” дар рӯйи Замин лайдо шуда тавонист, пас маддуми тоҷик низ ҳамин гуна имонотигарро донанд.

Ҳибзи Ҳалиқи Демократии Тоҷикистон, ҳамроҳи Шурӯи адабии Ассамблеи ҳалиқи Афру-

сий (Русия), президиенти Озмунни ҷаҳонӣ адабии “Литературни Азия-2021 ва 2023”, ҳаммуасоси ғуломӣ бунёдӣ байналмаддатии “Маркази дипломатии ҷамъиятии Қазоқистон”, ҳаммуасоси “Имтиҳони ҷаҳонӣ мавсузонӣ” (Русия).

Остома, Ҳуҷумурии Қазоқистон.

Аз русӣ тарҷумаси Абдулқарҳом Қосим

Баҳорӣ, Ҳалиқ

Русланов - ҳақими MEATR (Русия), доктори фахрӣ адабии (Исломия), раҳбари “Имтиҳони байналмаддатии дипломатии ҳалиқӣ” (Қазоқистон), президенти Ассамблеи ҳалиқи нақисан-бағов ва расомони CIEZART (Исломия) дар Қазоқистон, ҳамроҳи Шурӯи адабии Ассамблеи ҳалиқи Афру-

сий (Русия), президиенти Озмунни ҷаҳонӣ адабии “Литературни Азия-2021 ва 2023”, ҳаммуасоси ғуломӣ бунёдӣ байналмаддатии “Маркази дипломатии ҷамъиятии Қазоқистон”, ҳаммуасоси “Имтиҳони ҷаҳонӣ мавсузонӣ” (Русия).

ДАР БОРАИ ПЕШВО, ҲИЗБ ВА МАМЛАКАТ

Солрӯз ҷашиност, ки бояд бо табъи болида ҷаши гирифта шавад. Ва чунин ҷашиҳо дар Тоҷикистон бисёр аст. Аҳамият ва эътибори ҷаши ҳар қадар баланд бошад, шумораи одамоне, ки ба он ҷалб карда мешаванд, ҳамон қадар зиёд мешавад. Ин чунин маъно дорад, ки он ба иди умумиҳалқӣ ва байналхалқӣ табдил меёбад. Дар айни замон иди шумо ҳам мақоми иди байналхалқиро гирифта истодааст.

Ҳамаи мо аз хориҷи дуру наздик мебинем, ки чӣ гуна Тоҷикистон дар фазои сулҳ ободу шукуфон шуда истодааст. Ин хидмати бузурги Пешвои беҳамто Эмомалӣ Раҳмонов аст. Саҳми ўро дар пешрафти қишвар номбар намекунам, чунки дар ин бора ҳама медонанд. Маро далерии ин инсони бузург мафтун кард — у одами дорои иродай қавии сиёсӣ аст, ки дар байни дигар роҳбарон на ҳамеша дида мешавад.

Ман бори нахуст аз Тоҷикистон дар таҷлили 25-умин солгарди Истиқлолияти қишвар дидан карда, бо донишҷӯён ва ҳайати омӯзгорони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе сӯҳбат намудам. Донишгоҳ, омӯзгорони меҳнатдӯст ва донишҷӯёни қунҷкови он ба ман писанд омаданд. Маълум аст, ки тамоми корҳои созанд дар мамлакат танҳо бо меҳнатҳои як нафар — Сарвари давлат ба вуқӯ мепайвандад. Вақте Роҳбари қишвар ҳалқи худро дӯст медорад, мардумаш низ ўро дӯст ҳоҳад дошт.

Ман аз журналистону нависандагони тоҷик барои муносибати бародаронаашон нисбати ман ва ҳалқи қазоқ, сипосгузорам. Охир, ҳар як шаҳрванди ин ё он қишвар, пеш аз ҳама намояндаи ҳалқу қишвари худ мебошад. Мо манфиат, таъриҳ, фарҳанг ва дини муштарақ дорем.

Дар Қазоқистон тоҷикони зиёде истиқомат доранд ва қазоқҳо низ дар Тоҷикистони сермиллат зиндагии хушбахтона ба сар мебаранд. Барои ҳар як миллат чизи асосӣ фазои осоишта аст. Ба таври возех гуфта метавонам, ки ин бо шарофати Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон аст, ки мо ўро эҳтиром мекунем. Ман тавассути дӯstonи тоҷикам аз комёбиву муваффақиятҳои ин қишвари ачибу зебое, ки дар маркази Осиёи Миёна воқеъ аст, воқиф ҳастам. Онҳо ҳамеша аз қишвар, таъриҳ ва фарҳангӣ худ бо ифтиҳор суханронӣ мекунанд.

Албатта, хидмати асосии Пешвои қишвар ва ҳизб дар он аст, ки ба ҷонги шаҳрвандӣ дар қишвар хотима баҳшиданд. Ҳизби Ҳалқии Демократии Тоҷикистон дар бунёди Тоҷикистони соҳибистиклол ба масъалаҳои фарҳангӣ, иҷтимоӣ-иқтисодӣ, гуманитарӣ, маънавӣ ва дигар масоили муҳим аҳамияти қалон медиҳад. Барои ҳамаи ин давлат маблағи қалон ҷудо менамояд. Шумораи аҳолии мамлакат меафзояд. Барномаҳои рушди ҷомеа, ки аз ҷониби ҲХДТ таҳия мегардад ба шаҳрвандон имконият медиҳад, ки нерӯи худро самаранок истифода баранд.

Ман тарафдори нафароне ҳастам, ки Пешвои миллатро бо Куруши Кабир ва Исмоили Сомонӣ баробар медонанд. Ростӣ, дар он замонҳои қадим зиндагии мардум содатар буда, озодиву истиқолияти худро бо тиру камон,

найза ва суми аспҳои пурқуввати худ дифоъ мекарданд. Имрӯз, дар асри технологияҳои олӣ, сарчамъ кардани мардуми босавод ва дар баробари қудратҳои бузурги ҷаҳон будан осон нест. Имрӯз қобилияти њифзи манфиатъои мардум ва њудуди худ нисбат ба асрњои пешин ҳеле мушкитар аст. Танҳо як ҳалқи бузург метавонад Пешвоёни бузурго ба вучуд оварад. Ва танҳо Пешвоёни бузург метавонанд ҳалқи худро бузург гардонанд.

Масалан, дар байни бештари роҳбарони Чин танҳо Дэн Сяопин давлати худро ба як кувваи ҷаҳонӣ табдил дод. Маҳз ба шарофати сиёsat ва ислоҳоти иқтисодии ўқишвар ба яке аз қудратҳои ҷаҳонӣ табдил ёфт. Ли Куан Ю дар Сингапур Пешвои нодир гардид. Таҳти роҳбарии ўқишвар аз қишивари камбағал ва аз ҷиҳати иқтисодӣ қафомондаи «ҷаҳони сеюм», аз ҷиҳати маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба ҳар сари аҳолӣ ба яке аз бойтарин мамлакатҳои ҷаҳон табдил ёфт. Ё ин ки Маҳатхир Муҳаммад, бунёдгузори мӯъиззати иқтисодии Малайзия.

Ман чунин меҳисобам, ки муҳтарам Эмомалий Раҳмон низ ҳамон Пешвое ба монанди Ли Куан Ю ва Маҳатхир Муҳаммад аст. Аз таъриҳи медонем, ки ҳалқҳои Осиёи Миёна то ба даст овардани истиқлолият, дар канори империяи бузурги советӣ чӣ тавр зиндагӣ мекарданд. Чунин ободиву шукуфои, ки имрӯз дар Тоҷикистон мебинем, набуд.

Сарвати асосии мамлакат ин ҳалқи боистеъдод ва меҳнатдӯсти тоҷик мебошад. Он захираи асосии Ҳизби Ҳалқии Демократии Тоҷикистон аст. Давлати нави мустақил, ки ҳамагӣ 33 сол пеш ба вучуд омад, ояндаи қалон дорад. Ман инро ба як ҷавони 33-сола муқоиса мекунам, ки тамоми умраш ҳоло дар пеш аст. Агар «муъиззати Сингапур»-и иқтисодӣ ё «муъиззати Малайзия» дар рӯи замин пайдо шуда тавонист, пас мардуми тоҷик низ ҳамин гуна имкониятҳоро доранд. Мо, ҳамсаъишишварҳо, аз ин танҳо хурсанд шуда, муваффақияту комёбихои бародарони тоҷикро дастгирӣ менамоем.

Бигузор орзуи хурдакаки эҷодии мо ба ҳалқи тоҷик дар ин солрӯзи ҲХДТ, саҳми хоксорона ба дӯстии ҳалқҳо ва кори сулҳу осоиши рӯи замин гардад. Ин ҳеле муҳим аст, маҳсусан дар замони имрӯз, ки ҷаҳон ноустувор аст ва байни қишиварҳо ихтилофоти зиёд вучуд дорад.

Ба ҳалқи бародари тоҷик ободӣ, шукуфоӣ ва осмони осоиштаи рӯи заминро орзумандам!

Бо эҳтиром, Бахит Рустемов, академики МЕАТР (Русия), доктори фахрии адабиёт (Испания), роҳбари «Иттиҳоди байналмилалии дипломатияи ҳалқӣ» (Қазоқистон), президенти Ассотсиатсияи нависандагон ва рассомони CIEZART (Испания) дар Қозоқистон, ҳамраиси Шӯрои адабии Ассамблеяи ҳалқҳои Авруосиё (Русия), президенти Озмуни ҷаҳонии адабии «Литературная Азия-2021 ва 2023», ҳаммуассиси бунёди байналмилалии «Маркази дипломатияи ҷамъиятии Қазоқистон», ҳаммуассиси «Иттифоқи ҷаҳонии нависандагон» (Русия).

Остона. Ҷумҳурии Қазоқистон.

25.02.2024.

Тарҷума аз русӣ-Абдуқаҳҳори Қосим

О ЛИДЕРЕ, ПАРТИИ И СТРАНЕ.

Юбилей – это праздник, который нужно отмечать с хорошим настроением. А такого хорошего настроения в Таджикистане много. Чем выше значимость юбилея и солидность, тем участвует максимальное количество народа. А значит - он становится всенародным и международным праздником. В настоящий момент ваш праздник становится также и международным.

То, что Таджикистан мирно процветает, видим все мы из ближнего и дальнего зарубежья. В этом большая заслуга уникального многолетнего лидера Эмомали Рахмонова. Не буду перечислять его вклад в развитие страны. Об этом знают все. Мне импонирует смелость этого великого человека – это человек имеющий политическую волю, что не всегда встретишь в среде других руководителей.

Впервые я посетил Таджикистан во время празднования страной своего 25-летия обретения независимости. Выступал перед студентами и профессорско-преподавательским составом государственного университета в Душанбе. Мне понравился университет, его трудолюбивый коллектив и любознательные студенты. Ясно, что все хорошее идет только от одного человека в стране – главы государства. Когда лидер страны любит свой народ, тоже получает он от своего народа.

Я благодарен таджикским журналистам и писателям за внимательное, братское отношение ко мне, а значит, и к моему казахскому народу. Ведь каждый подданный страны, прежде всего, представляет свой народ и страну. Дело в том, что я написал солидную статью о многовековой дружбе наших народов, лидеров наших стран. У нас всегда были общие интересы, общая история, общая культура, религия.

Много таджиков живут в Казахстане, и казахи также благополучно живут в многонациональном Таджикистане. Главное для любого народа – это мирное небо. Могу сказать однозначно, что это благодаря лидера нации, уважаемого нами Эмомали Рахмонова. От своих таджикских друзей знаю достижения и успехи этой замечательной и прекрасной страны находящейся в центре Центральной Азии. Они всегда гордятся своей страной, историей и культурой.

Конечно же, главной заслугой Лидера страны и партии является то, что он остановил гражданскую войну между людьми одной страны. Партией большое внимание уделяется культурным, социально-экономическим, гуманитарным, духовным и другим важным вопросам в строительстве независимого Таджикистана. Для всего этого государством выделяются большие деньги. Растет население страны.

Программы развития общества НДП Таджикистана позволяют гражданам и дают им возможность раскрыть свой потенциал. Например, поэт Абдукаххор Косимов всегда выражает свою признательность лидеру страны, лидеру нации и НДП за возможность раскрыться его таланту в полной мере.

Благодаря такой хорошей поддержке таджикский поэт стал известным всему литературному миру.

Я поддерживаю тех, кто лидера нации сравнивает с Киром великим, Исмоилом Сомони. Скажу больше, те далекие времена и жизнь людей была более примитивной, отстаивали свою свободу и независимость луками-стрелами, копьями, копытами своих сильных коней. Сегодня, в век высоких технологий нелегко управлять грамотным народом и нелегко быть в одном ряду с великими державами мира. Умение отстаивать интересы своего народа интересы своей территории сегодня намного сложнее, чем в иные века. Только великий народ может рождать великих лидеров. И только великие лидеры могут сделать свой народ великим.

Например, среди многих китайских лидеров только Дэн Сяопин сделал свое государство мировой державой. Это благодаря его политике и экономическим реформам страна стала одной из мировых держав. Таким же уникальным лидером в Сингапуре стал Ли Куан Ю. Под его руководством Сингапур из бедной, экономически отсталой страны «третьего мира» превратился в одно из самых богатых государств мира по ВВП на душу населения. Махатхир Мохаммад, создатель экономического чуда в Малайзии.

Так вот я считаю, что Эмомали Рахмонов также является таким же лидером, как Ли Куан Ю и Махатхир Мохаммад. Из истории знаем, как жили народы Центральной Азии до обретения независимости, на окраине большой советской империи. Такого сегодняшнего расцвета у Таджикистана не было.

Главным богатством страны является талантливый и трудолюбивый таджикский народ. Он является основным ресурсом для НДП Таджикистана. У нового независимого государства, который появился всего лишь 33 года назад, большое будущее. Это я сравниваю с 33-летним молодым человеком, у которого вся жизнь впереди. Так что, если смогли появиться на земле экономическое «Сингапурское чудо» или «Малайзийское чудо», то, есть такой же потенциал и у таджикского народа. Мы, соседи, будем только рады и будем поддерживать прекрасные успехи и достижения таджикских братьев.

Мы признательны Абдукаххору Косимову, одному из самых известных таджикских поэтов в международной литературной плеяде, который пригласил нас участвовать в празднике НДП Таджикистана. Косимов много лет работает над поднятием имиджа своей страны и популяризует таджикскую историю, культуру и литературу в мировом литературном сообществе. Я сам лично много хорошего узнал от Абдукаххора Косимова о великом таджикском народе и его выдающемся лидере Эмомали Рахмонове.

Пусть наше небольшое творческое пожелание народу Таджикистана, в эти юбилейные дни НДП, будет нашим скромным вкладом в дружбу между нашими народами и в дело мира на Земле. Это очень важно, особенно, в нынешнее время, когда мир хрупкий, появляется много разногласий внутри стран и между странами.

Желаю братскому таджикскому народу процветания и мирного неба над Землей!

С уважением Бахыт Рустемов, академик МЕАТР (Россия), почетный доктор литературы (Испания), руководитель общественного объединения «Международное содружество народной дипломатии» (Казахстан), президент Ассоциации писателей и художников Казахстан-CIEZART (Испания), Сопредседатель литературного совета Ассамблеи народов Евразии (Россия), президент всемирного литературного конкурса «Литературная Азия-2021 и 2023». Соучредитель международного фонда «Центр народной дипломатии Казахстана», соучредитель «Всемирной организации писателей» (Россия).

Астана. Республика Казахстан.

25.02.2024.